

BESİN SESİ

BÜRO EMEKÇİLERİ SENDİKASI YAYIN ORGANI

KASIM/2018

krizin faturasını
EMEKÇİLER!
ÖDEMEYECEK!

**İNSANCA YAŞAM
GÜVENCELİ İŞ
GÜVENLİ GELECEK
İSTİYORUZ!**

IMF PROGRAMLARINA BOYUN EĞMEDİK, EĞMEYECEĞİZ!

IMF dayatması ile 1979 yılında dönemin Başbakanı Süleyman Demirel tarafından Başbakanlık Müsteşarlığına getirilen Turgut Özal'a hazırlatılan program, 24 Ocak 1980 tarihinde kamuoyuna açıklanmış, tarihe 24 Ocak Ekonomik İstikrar Kararları olarak geçmiştir.

Program ana hatları ile devletin ekonomideki payını küçültme, tarım ürünü alımlarında ve tarım alanında sübvansiyonlara sınırlama, dış ticareti serbestleştirme ve günlük kur ilanı uygulaması ile 32,7 oranında devalüasyon, ithalatta gümrük muafiyeti vb. kararları kapsamaktaydı.

Açıklanan kararlar, başta sendikalar olmak üzere toplumsal muhalefetin direnişi sonucunda uygulanamamıştır. 12 Eylül askeri darbesi ile toplumsal muhalefet susturulduktan sonra uygulanabilen kararlarla öz itibariyle ithal ikameci kalkınma stratejisi terk edilerek ihracata dayalı kalkınma stratejisine geçilmiştir.

Ekonomide Dönüşüm Başlıyor...

Dönemin TİSK Başkanı Halit Narin'in işçileri kastederek "bugüne kadar onlar güldü, şimdi gülme sırası bizde" diyerek 12 Eylül darbesini selamlaması dönemi özetleyen bir söz olarak tarihte yerini almıştır.

Darbe sonrasında yapılan ilk seçim olan 1983 genel seçimlerinde 24 Ocak Ekonomik Kararlarının mimarı olan ve aynı zamanda "ben zenginleri severim" diyen Turgut Özal'ın kurmuş olduğu **ANAP** iktidara gelmiş ve 1988 yılına kadar 24 Ocak kararlarının uygulanmasına devam edilmiştir.

ANAP iktidarı sonrasında 1991 yılında kurulan **DYP/SHP** Hükümeti döneminde yaşanan 1994 krizi ve 5 Nisan Kararları, Gümrük Birliği Anlaşması, 1996 yılında kurulan **Refah-Yol** Hükümeti döneminde Başbakan Erbakan tarafından açıklanan kaynak paketleri derken, ara Hükümetleri saymaz isek 1999 yılında kurulan **DSP/MHP/ANAP** Hükümeti ile 2001 ekonomik krizine ka-

dar gelinen süreçte Türkiye hep IMF programları ile yönetilen bir ülke oldu.

KİT'lerin özelleştirilmesi, kamu hizmetlerinin piyasalaşması, emeklilik yaşının yükseltilmesi, GSS'nin çıkarılması, güvencesiz istihdam biçimlerinin yaygınlaştırılması v.b IMF ile yapılan stand-by anlaşmalarının gereği olarak yapıldı.

KİT'ler, ekonominin kamburu olarak nitelendirildi, "devletin ekonomik faaliyette ne işi var" vb. denilerek KİT'ler özelleştirilirse ekonomi de istikrar olacak hikayelerini, Türkiye'de emeklilik yaşı meselesi takip etti. Sonrasında eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik sisteminin piyasalaşması devletin bu alanlarda yükü azalıyor söylemleri ile izah edilmeye çalışıldı.

2001 krizi sonrasında 3 Kasım 2002 tarihinde yapılan Genel Seçimleri **AKP** kazandı ve koalisyon dönemlerini sona erdirerek tek başına Hükümet kurdu. Türkiye son olarak 2005 yılında yapılan stand-by anlaşması ile 2008 yılına kadar yine IMF programları ile yönetilmeyi devam etti.

IMF Programlarına AKP İle Devam...

AKP'li yılları diğer dönemlerden ayırtıran en önemli olgulardan birisi, daha önceki yıllarda fikri altyapısı hazırlanan özelleştirmelerin AKP döneminde gerçekleştirilmesi oldu.

2008 yılında ortaya çıkan küresel kriz her ne kadar siyasi iktidar tarafından Türkiye'yi teğet geçti olarak nitelendirilse de, tüm Dünyada olduğu gibi Türkiye açısından da yıkıcı sonuçları yaratarak, emekçilerin hayatında, başta işsizlik olmak üzere gelir kayıplarına neden oldu.

24 Haziran erken genel seçimleri sonrasında geçilen Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile birlikte Ülkemizde hızlı bir değişim yaşanmaktadır.

TBMM'nin yetkileri sınırlandırılırken, kamu kurumlarının yeniden yapılandırıldığı, bütçe harzırlık süreçlerinden orta vadeli programa kadar devlet işleyişinde köklü değişimler yaşanmaya devam etmektedir.

Genel Seçimlerin Erkene Alınmasını Ekonomik Gidişata Bağlayan Tespitler Doğru Çıktı...

1994, 2001 ve 2008 krizinden sonra Türkiye yeni bir krizle karşı karşıya kaldı. 24 Haziran seçimleri öncesinde emareleri her geçen gün kendini daha fazla hissettiren ekonomik kriz, özellikle Temmuz ve Ağustos aylarında döviz kurlarındaki dalgalanmayla kendisini hissettirdi. Kriz vardı yoktu tartışmaları bir yana, yüksek faiz, yüksek enflasyon emekçilerin günlük yaşamını olumsuz etkilerken, satın alma gücünde gelirleri ile orantılı %40'lara varan azalışa sebep oldu.

YEP Bir IMF Programıdır!

Hazine ve Maliye Bakanı Beraat Albayrak tarafından 20 Eylül 2018 tarihinde "Yeni Ekonomi Programı" adı altında açıklanan Orta Vadeli Program'da 2018 Nisan ayında IMF tarafından yayınlanan Türkiye raporundaki önerilerin he-

men hepsi yer bulurken, Türkiye adı konulmamış bir IMF programı ile karşı karşıya bırakıldı.

Bireysel Emeklilik Sisteminin zorunlu hale getirilmesi, özellikle kadınlar için kurgulanan esnek çalışma ve enflasyon farkı ödenmesi ile ilgili düzenlemeler IMF raporunda olduğu şekilde YEP'te yer aldı.

Yakın tarihimiz açısından yaşananlardan ders çıkarmayan siyasi iktidarlar, Türkiye'nin içine düştüğü durumun birinci derece sorumlusudurlar. IMF ile ilk stand-by anlaşmasını 1958'de imzalayan Türkiye, 1958-2008 yıllarını kapsayan 50 yıllık dönemde, toplam 19 stand-by anlaşması yaptı. IMF bu sürenin yarısından fazlasında Türkiye ekonomisinin yönetiminde belirleyici oldu.

Türkiye, sadece 1999'dan 2007 Temmuzuna kadar IMF'den toplam 43,5 milyar dolar kredi kullanırken, Ülke tarihinde gerçekleştirilen 69.9 milyar dolarlık özelleştirmenin 61.7 milyar dolarlık kısmı son 16 yılda AKP döneminde yapıldı.

IMF

"Kamu ücretlerinin geçmişe dönük endekslenmesine son verilmeli; asgari ücretler, verim artışlarına ve beklenen enflasyona bağlanmalıdır." (Paragraf 34, s.14)

YEP

"Kamunun fiyat belirleme ve yönlendirme politikasına tabi belirli (personel dışında) alanlarda geçmiş enflasyon verisi yerine YEP'te yer alan enflasyon hedefleri dikkate alınacaktır." (s.7)

IMF

"İşgücü piyasası kıdem tazminatı reformu ile daha esnek hale getirilebilir. Geçici istihdamda liberalleşmenin eksiksiz uygulanma önceliği önemlidir. Emeklilik sistemi reformu genişletilmeli; özel emekliliğe otomatik katılım genişletilmelidir." (Paragraf 34,35, ss. 14-15).

YEP

"Hizmetin özelliğine göre esnek çalışma modelleri uygulanacak; kamu kurumlarının esnek çalışma ile verimi sağlanacaktır. Kamu maliyesine yükü azaltmak üzere sosyal sigorta sistemi yeniden düzenlenecek; sosyal tarafların mutabakatıyla kıdem tazminatı reformu gerçekleştirilecek; yarım çalışma ödeneği etkin şekilde uygulanacak, çalışanların bireysel emeklilik sistemine otomatik katılımı genişletilecektir." (s.12,17-18)

YOKSULLUK, SAVAŞ VE RANT BÜTÇESİNE KARŞI, EMEKTEN YANA BİR BÜTÇE İÇİN MÜCADELEMİZDEN ASLA VAZGEÇMEYECEĞİZ!

2019 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmeye başlandı. Bütçeler öz itibariyle siyasi iktidarın tercihlerini hangi sınıftan yana kullandıklarını gösteren politik bir belgedir. Cumhurbaşkanlığı Hükümet sisteminin ilk bütçesi ile Cumhurbaşkanı'na vergi koymaktan istediği kalemde keyfi harcama yapmaya kadar demokratik toplumlarla bağdaşmayan yetkiler verilirken, hesap vermek konusunda TBMM dahil hiç bir organa karşı sorumluluğu bulunmuyor. Bırakın katılımcılığı bütçe hakkının parlamentodan alındığı bir bütçe işleyişi ile karşı karşıyayız.

Bütçede "mali disiplin" vurgusuyla, "faiz dışı bütçe fazlası" hedefi öne çıkarken, 2019 bütçesi,

IMF'nin Türkiye gibi ülkelere dayattığı "kemer sıkma" politikalarının "IMF'siz" biçimde uygulanmasından başka bir anlam taşımamaktadır.

Bütçede kamu yatırımlarının ve sosyal güvenlik harcamalarının kısılmasından 50 milyar TL toplamda ise 59.9 milyar tasarruf hedeflenirken 16 milyar TL ek vergi hedefi konması Türkiye'de yaşanan krizi kabullenmeyen siyasi iktidarın krizin bedelini emekçilere ödetme yaklaşımlarından sadece bir tanesidir.

2019 bütçesiyle günü kurtarmaya çalışan siyasi iktidar, bütçe imkanlarını milli savunma, iç güvenlik, diyanet vb. kalemlerde sınırsız kullanırken, iş emekçilerin taleplerine geldiğinde tasarruf, fedakarlık söylemleriyle geçiştirmektedir. Hayat pahalılığı emekçilerin belini bükerken, emareler göstermektedir ki gelen yıl giden yılı aratacaktır.

Emek ve demokrasi güçlerini, "Krizin Faturasını Krizi Yaratana Ödesin" şiarıyla; emekten yana bir bütçe için verdiğimiz mücadelemize ses vermeye, ortak olmaya davet ediyoruz.

ENFLASYONLA DEĞİL, ENFLASYON FARKIYLA MÜCADELE PROGRAMI

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından 9 Ekim 2018 tarihinde kamuoyuna "Enflasyonla Topyekün Mücadele Programı" adı altında açıklanan programın, öncelikle Dünyada eşine zor rastlanır bir program olduğunun altını çizmek gerekiyor. Programın içeriğine bakıldığında, iki ay süreyle 50 üründe %10 fiyat indirimi, kredi faizlerinde %10'luk faiz indirimi ve KDV iadelerin yapılması gibi önlemlerin yer aldığı program, belli ki enflasyonla mücadele değil, kamu emekçilerininin 15 Ocak'ta alacakları enflasyon farklarını düşürmeye yönelik bir programdır.

Döviz kurlarında son 9 ayda %40'ı aşan yükseliş ve %25'le son yılların en yüksek enflasyonuyla karşı karşıya olan bir ekonomide, marketlerde 10-12 bin arası ürünün satıldığından hareketle, marketlerin kendilerinin belirleyeceği (muhtemelen enflasyon sepetinde yer alan) 50 üründe %10 indirim yapması, özellikle gıda ürünlerinde %70-80'leri bulan fiyat artışları göz önüne alındığında, göz boyamadan başka bir şey olmadığı ortadadır. Son üç aydır elektrik ve doğalgaza düzenli olarak yapılan zamlar ortada iken, Hükümet enflasyonla ilgili kendi sorumluluğundan kaçmaktadır. Yine bu programın iki ayla sınırlı olması da gerçek amacını ortaya koyan bir durumdur. Tüketici, konut, ihtiyaç kredileri ve kredi kartı kullanicılarına fiilen %3'e dayanan faizlerin düşürülmesine yönelik önlem yokken, ticari kredilerde %10'luk faiz indirimi yapılması, bu indirimlerin yükünü de bankaların tüketicilere yükleyeceğini göstermektedir.

www.bes.org.tr

[@BES_Gnl_Mrk](https://www.facebook.com/BES_Gnl_Mrk)

[f](https://www.facebook.com/BesGenelMerkezi) BesGenelMerkezi

[i](https://www.instagram.com/besgnlmrk) besgnlmrk

BES Büro Emekçileri Sendikası - Özel Sayı: 195- 1 Kasım 2018

Sahibi Sendika Adına: Serpil Akpınar (Genel Başkan)

Yazı İşleri Müdürü: A.Bahadır Berdicioğlu (Genel Basın Yayın Halkla İlişkiler Sosyal ve Dış İlişkiler Sekreteri)

Yönetim Yeri: Mithatpaşa Cad. No:56/5-6 Kazlıyay-ANKARA - Tel: 0312 425 63 79

Baskı: Patika Ajans Matbaacılık Reklam Organizasyon Tic.Ltd.Şti . Tel: 0 312 431 22 11 Adakale Sok. No:4/B Kızılay-ANK.

